

Can Sants

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Sector nord-oest del terme municipal, entre les urbanitzacions del Mirador i de ca l'Etapé.
Emplaçament	Urbanització de Vilardebò. Camí que surt del carrer de Sant Ramon en direcció nord-oest uns 300 m
Alçada:	138
Coordenades:	
Latitud:	41.59704
Longitud:	2.22501
UTM Est (X):	435414
UTM Nord (Y):	4605328

Classificació

Número de fitxa	08108 - 14
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Algunes parts de la cas es troben en estat d'abandonament
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	IPA 29057
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08107A016000390000HT
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Descripció

Masia de dimensions considerables, emplaçada a l'indret conegut com el Sot de la Coma, al costat dret del torrent Merdans, també conegut com a torrent de can Sants. Consta d'un cos residencial de planta rectangular, (amb planta baixa més dos pisos) que té adossat un cos més baix a llevant i, una mica més enllà, dos coberts independents. Per la seva tipologia constructiva aquesta masia no sembla gaire antiga: tal vegada del segle XIX i amb nombroses modificacions al llarg del XX. La façana principal, encarada vers migdia, no té un portal principal sinó tres de petits, ja que des de fa molt temps la casa ha estat dividida en tres habitatges. Els portals són de tipologies lleugerament diferents, tots rematats amb arcs escarsers i emmarcats amb maó. Les finestres presenten una distribució igualment irregular. Són majoritàriament emmarcades també amb maó i amb llinda de fusta. L'arrebossat amb ciment que cobreix totalment la façana ha tapat un rellotge de sol que se situava a la part central i del qual només en resta l'agulla o gnòmon. A la part esquerra la façana té adossat una mena de porxo-terrassa obrat amb maó, de construcció molt moderna. La façana posterior té una multiplicitat d'obertures de distribució també molt irregular, algunes emmarcades amb maó. En aquesta part encara són visibles les restes d'un forn.

L'interior es distribueix en tres crugies i ha estat compartimentat en tres habitatges que pertanyien a diferents propietaris. Al pati davanter, on abans hi havia hagut l'era, hi ha un pou de brocal quadrat obrat amb maó.

Observacions:

A prop té una mina i font, prop de la torrentera.

En un indret de la vinya el pagès Josep Brunés i Nadal hi va trobar un molí manual de cereal que, segons diu mossèn Joan Masó (GARRIGA, 1991: 89) tenia textura aràbiga.

Dades documentals facilitades per l'Arxiu Municipal i pel Centre d'Estudis i Recerca de Lliçà de Vall (CER).

Història

La masia de can Sans ja figura en documents dels segles XVI-XVII al terme de la parròquia de Sant Cristòfol de Lliçà de Vall. Sobre la família propietària del mas, que eren els Sans, es troben documentats des del segle XVIII a l'arxiu de la parròquia. Concretament, el 1709 la casa era de Domingo Sants. Ja a principis del segle XIX, en l'Apeo o registre municipal de finques de l'any 1818 consta que és propietat de Francisco Sans. Sembla que en aquest mas a principis de segle XX també hi tenia lloc el cultiu del cànem, com en moltes altres finques del terme.

No sabem com era la masia antiga, però tot sembla indicar que va ser molt reformada al segle XIX i/o al llarg del XX. En aquest últim període hi ha constància que a la masia hi residien tres famílies pageses, i les propietats també eren diverses. Un habitatge situat a la part est el va comprar Josep Brunés i Entraigas el 1941 a Lluïsa Colomer i Arquès, vídua de Joan Oliberas i Umbert, qui l'havia comprat a un tal Sans. Mentre la va tenir Josep Brunés Entraigas sembla que la casa va ser coneguda com a can Peret o can Peret de can Sans. Posteriorment passà a Josep Brunés i Nadal. Un altre habitatge que té accés mirant cap a l'est i que comparteix paret amb l'edifici principal era propietat del descendent de la família Sans i fou adquirit per

Francesc Torras i Sayol, el qual el va passar al seu fill Camil Torras i Casas, que l'arrendà a la família de Joan Brunés Nadal. La part nord i oest del mas pertanyia a Pere Brunés Entreaigas, que la tenia per drets d'herència i que la va vendre a Alfons Carbó.

Bibliografia

BUSTO VEIGA, Anna M. (2017). *Els nostres records. A l'Arxiu Municipal de Lliçà de Vall*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 33-34.

CARRERAS FONT, Núria et al. (1999). *Lliçà de Vall, 1.000 anys d'història*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 118.

GARCIA-PEY, Enric (1999). *Lliçà d'Avall/de Vall. Recull onomàstic*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 214.

GARRIGA, Joan (1991). *De Licano Subteriore a Lliçà d'Avall/de Vall*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 89.

